

درس آموخته‌های

یازدهمین نشست نقد فیلم با محور مدیریت بحران

“درخت گردو”

تهیه و تنظیم

دکتر آرزو دهقانی

پژوهشگر پسادکتراسلامت در بلیا و فوریت‌ها

دکتر زهرا اسکندری

متخصص سلامت در بلیا و فوریت‌ها و عضو هیئت علم

پاییز ۱۴۰۳

یازدهمین جلسه نقد فیلم با محوریت مدیریت بحران ۱۴۰۳/۰۸/۶ با بررسی فیلم "درخت گردو"، برگزار شد.

درخت گردو فیلمی ایرانی در ژانر جنگی و درام به کارگردانی محمدحسین مهدویان و تهیه‌کنندگی سید مصطفی احمدی محصول سال ۱۳۹۸ سینمای ایران است. فیلمنامه این اثر توسط ابراهیم امینی و حسین حسینی نوشته شده است.

داستان درخت گردو در سه بازه زمانی سال‌های ۱۳۶۶، ۱۳۸۴ و ۱۳۹۵ روایت می‌شود و بر پایه داستان واقعی و تلخ زندگی فردی رنج کشیده اهل آذربایجان غربی، به نام قادر مولان پور در روستای مرزی رش‌هرمه در نزدیکی سردشت ساخته شده است؛ قادر و خانواده‌اش درگیر فاجعه بمباران شیمیایی سردشت شدند.

بمباران شیمیایی سردشت یک جنایت جنگی و بمبارانی بود که نیروی هوایی عراق در ۷ تیر ۱۳۶۶ با استفاده از بمب‌های شیمیایی در چهار نقطه پرازدحام شهر سردشت در ایران انجام داد. در این حمله ۱۱۰ نفر از ساکنان غیرنظامی شهر کشته شده و ۸۰۰۰ تن دیگر نیز در معرض گازهای سمی قرار گرفتند و مسموم شدند.

با پیشنهاد و پیگیری گروهی از مردم سردشت با نام «انجمن دفاع از قربانیان شیمیایی سردشت» سالروز حمله شیمیایی به سردشت به عنوان روز مبارزه با سلاح‌های شیمیایی و میکروبی نام گذاری شده است. این روز از سال ۱۳۸۲ هر سال در سردشت و در رسانه‌های داخلی گرامی داشته می‌شود.

درس آموخته	صحنه بازسازی شده در فیلم
• وضع قانون جهت عدم تولید بمب های کشتار جمعی • منع استفاده از تسلیحات شیمیایی توسط سازمان ملل و حقوق بشر • افزایش آگاهی عموم جوامع در خصوص اثرات طولانی مدت این نوع سالج بر روی نسل آینده	حضور قادر در دادگاه لاهه
• اهمیت رصد و دیده بانی خطر با توجه به موقعیت سیاسی و جغرافیایی • پیشبینی حمله در مناطق مرزی و برآورد خطر حمله شیمیایی و میزان خسارت وارد شده • افزایش آگاهی عموم مردم مرز نشین	عدم صدور هشدار
• اهمیت ثبت درس آموخته ها • اهمیت نقد حوادث و آموزش	روایت فیلم در دو بازه زمانی متفاوت
• اهمیت شفاف سازی زوایای حادثه • اهمیت آگاهی بخشی عمومی در حوادث به ویژه حوادث CBRNE	پنهان نگه داشتن و علنی نکردن قضیه سردشت برای مردم
• اهمیت اطلاع رسانی در خصوص میزان آلودگی افراد و بازماندگان • کاهش ترس عمومی با اطلاع رسانی و آموزش به موقع و قابل درک • ایجاد سیستم بیمه ای مناسب افراد آسیب دیده و بازماندگان	عدم همراهی و همدلی مردم و دولتمردان با بازماندگان
• داشتن تمهیدات ویژه برای شهر های نزدیک مرز که همیشه در معرض خطر بیشتری هستند • آموزش آلودگی زدایی اولیه توسط مردم	آگاهی و اطلاعات کافی در خصوص حوادث شیمیایی
• آموزش به خانواده ها جهت تهیه کیف اضطراری • اهمیت وجود یک نسخه الکترونیکی از اطلاعات هویتی در گوشی همراه افراد • ارتباط اطلاعاتی بین خانه های بهداشت و بیمارستان ها	به همراه نداشتن اطلاعات هویتی
• آموزش به بیمارستان ها برای مدیریت پسماند شیمیایی • ایجاد فرایند و سازو کار درست برای دفع پسماند شیمیایی	عدم دفع صحیح لباس ها و زباله های آلوده در بیمارستان
• آموزش به کادر درمان برای آلودگی زدایی اولیه در محل حادثه • آموزش نحوه آلودگی زدایی صحیح به عموم مردم	استفاده از حمام عمومی توسط مردم آلوده به مواد شیمیایی

درس آموخته	صحنه بازسازی شده در فیلم
• تجهیز مراکز به تجهیزات حفاظت فردی • تجهیز مراکز به امکانات آلودگی زدایی • تدوین برنامه آمادگی در حوادث شیمیایی • طراحی سامانه فرماندهی حادثه با رویکرد تمام حوادث و بلایا • برگزاری تمرین های دورمیزی و عملیاتی برای مدیریت حوادث	عدم آمادگی و امکانات کافی توی بیمارستان ها و مرکز
	عدم وجود نظم نسبی در ارائه خدمات به مصدومان
	عدم آشنایی کادر درمان با اقدامات مناسب و آلودگی زدایی
• تعیین نقش سازمان های مختلف در مدیریت اجساد آلوده • طراحی استانداردهای مدیریت اجساد در شرایط خاص	مدیریت و دفن نامناسب اجساد
• فعال سازی گروه سلامت روان در حوادث و بلایا • طراحی برنامه های حمایت های روانی برای بازماندگان	عدم حمایت های روحی و روانی برای بازماندگان
• ایجاد سامانه داوطلبان سلامت • طراحی فرایند فراخوان داوطلبان سلامت در حوادث • آموزش و توانمندسازی داوطلبان سلامت	نبود نیروی کمکی
• عقد تفاهم نامه با سازمان های دخیل در حوادث CBRNE • جهت تهیه وسایل و تجهیزات حفاظت فردی مناسب در حوادث • عقد تفاهم نامه با شرکت های دارویی جهت تامین دارو در بحران	نبود تجهیزات مناسب حفاظت فردی برای پرسنل بیمارستان
	کمبود داروها و تجهیزات موردنیاز
• اهمیت ثبت و مستندسازی حتی در شرایط بحرانی • تعیین فرد مسئول ثبت اطلاعات افراد در زمان بحران • اهمیت فعال سازی شاخه بستری واحد عملیات در زمان بحران	گم شدن نوزاد شخص اول فیلم
• اهمیت هماهنگی اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستانی • اهمیت ایجاد ICS در صحنه حادثه • اهمیت مدیریت مصدومان در صحنه حادثه	انتقال نامناسب مصدومان به بیمارستان

درس آموخته	صحنه بازسازی شده در فیلم
• تعیین مسیر حرکت امبولانس و تحویل مصدوم در بیمارستان • تعیین محل و تیم آلودگی زدایی • تعیین محل و مسئول تریاژ بیمارستانی • تعیین محل ایزوله • تریاژ مناسب افراد آلوده در حوادث CBRNE	عدم جداسازی و ایزوله کردن مناسب افراد آلوده عدم وجود منابع کافی برای درمان و ایزوله کردن افراد
• تیم‌های پرستاری باید به پیگیری‌های منظم و مراقبت‌های ویژه برای بازماندگان اهمیت دهند. • لزوم حمایت از مصدومان شیمیایی در همه ابعاد جسمی، روحی و اجتماعی • اهمیت آمادگی پرستاران و کادر درمان در شرایط بحرانی • آموزش افراد متخصص جهت کار در شرایط بحرانی و وجود آلودگی شیمیایی • اقدامات فوری پس از ایجاد مخاطره مثل تخلیه فوری شهر ، ایزوله کردن افراد آلوده ، اسکان دادن افراد • استفاده بهینه از زیر ساخت ها و امکانات مانند حمل و نقل و بستری افراد در بیمارستان ها • مدیریت منابع غذایی و آبی + حفاظت از منابع آب جهت عدم آلودگی رود ها ، آب های زیرزمینی و... • مدیریت دفن اصولی و بهداشتی • روان درمانی در زمان ایزوله بودن افراد + مدیریت منابع مالی و جبران خسارت مادی وارده • استفاده بهینه از زیر ساخت ها و امکانات مانند حمل و نقل و بستری افراد در بیمارستان ها	عوارض بلندمدت حملات شیمیایی بر سلامت جسمی و روحی بازماندگان